

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/428/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214568
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5712214568.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 8C/220/2012-106 zo dňa 15. apríla 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia odporcovi povinnosti zaplatiť mu majetkovú škodu, ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Martin. Za preukázanú považoval okolnosť podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Vychádzal zo skutočnosti, že v dotknutej exekučnej veci bola dňa 10.12.2008 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd dňa 31.12.2008 žiadosti vyhovel a vydal poverenie na vykonanie exekúcie, ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené 23.1.2009. Týmto dňom (doručenia) sa navrhovateľ mohol dozvedieť o škode a ak návrh na začatie konania v súdnej veci podal 27.9.2012, je námietka premlčania vznesená odporcom dôvodná (premlčacia doba je 3-ročná).

Napriek záveru o podaní návrhu po uplynutí premlčacej lehoty okresný súd súčasne konštatoval, že v dotknutej exekučnej veci nedošlo k zbytočným prieťahom. Je pritom nepravdivé tvrdenie navrhovateľa o vydaní poverenia po uplynutí 6-tich mesiacov; poverenie bolo vydané v 21. deň po podaní žiadosti. Zároveň okresný súd uviedol, že prieťahy v dotknutom exekučnom konaní neboli zistené ani žiadnym z orgánov, ktorému uvedené patrí do rozhodovacej právomoci. Následne uzavrel, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup, a teda nebola splnená (základná) podmienka pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Vzhľadom na konštatované považoval za neúčelné predloženie znaleckého posudku ohľadne výšky škody, ktorý „dôkaz zamietol“. O trovách konania rozhodol tak, že v spore úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, lebo si v zákonom stanovenej lehote tieto nevyčíslil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na opätovné prejednanie. Poukazoval na kontradiktórny charakter súdnej

veci a v danej spojitosti namietal, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov protistrany, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Tvrdil, že okresný súd ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu; v dôsledku čoho vykonal pojednávanie, na ktorom v neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytýkal, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Upozornil, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, či Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd.

Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa viacero omylov - napr. konštatovanie, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil. Podľa navrhovateľa okresný súd ignoroval všetky tvrdenia o vzniku škody z titulu celkových administratívnych výdajov. V tejto časti považoval jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nakoľko je skutkový základ danej veci jedinečný, je neakceptovateľné, keď súd svoje rozhodnutie odôvodní úplne rovnakými vetami ako v iných rozhodnutiach, v rámci ktorých vystupuje identický navrhovateľ a odporca.

Odvolateľ tiež nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti zapríčinil dlžník - povinný. „Právym“ právnym titulom v danej veci je nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. V konaní navrhovateľ hodlal prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil, predložiť dôkaz o výške majetkovej škody, okresný súd však dokazovanie neprípustne skrátil, pričom navrhovateľa nepoučil ani podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

V spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmou podľa odvolateľa okresný súd vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Na jednej strane okresný súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pričom pre túto nečinnosť nenašiel žiadny objektívne udržateľný, ospravedlňujúci dôvod, na druhej strane však porušenie práva nekonštatoval a svoje rozhodnutie nevysvetlil.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pritom práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, avšak svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhnúť jeho doplnenie, resp. sa k vykonávanému dokazovaniu sa vyjadriť; tiež by bol poučený v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezvýznamné.

Písomné vyjadrenie odporcu vo veci samej bolo navrhovateľovi (spolu s predvolaním na termín pojednávania) doručené dňa 14.3.2014; t.j. do termínu pojednávania mal dostatok času sa s ním oboznámiť a (aj v prípade eventuality neúčasti na pojednávaní) naň reagovať. Tým je vyvrátená zásadná odvolacia námietka navrhovateľa, že sa nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam protistrany.

Termín pojednávania v súdnej veci (na deň 15.4.2014 - utorok) prvostupňový súd určil 4.3.2014 a právnomu zástupcovi navrhovateľa bolo predvolanie doručené dňa 14.3.2014. Až dňa 10.4.2014 (štvrtok o 18.34 hod, t.j po úradných hodinách) bol konajúcemu súdu doručený elektronickým podaním návrh navrhovateľa „na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“.

Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý, čo zodpovedá nižšie rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 v spojení s § 119 O.s.p. umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a konať i v neprítomnosti účastníkov. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 116/1993) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Novelizované ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Okresný súd uvedený postup dôsledne nevyužil, čo však nepredstavuje vadu (§ 212 ods. 3 O.s.p.), ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. Navrhovateľ žiadosť o odročenie pojednávania podal v krátkom časovom predstihu - z pohľadu pracovných dní - pred jeho termínom, čím s poukazom (aj) na vzdialenosť jeho sídla, resp. sídla jeho právneho zástupcu od sídla konajúceho súdu (cca 230km) v nemalej miere i sám zmaril efektívne využitie označeného zákonného ustanovenia. Navyše, vzhľadom na to, že dotknuté podanie neobsahuje náležitosti predpísané v ustanovení § 119 O.s.p. - nevymedzenie dňa, kedy sa o dôvode (požadovaného odročenia pojednávania) navrhovateľ dozvedel - nepredstavuje dané podanie v konečnom dôsledku ani kvalifikovaný základ pre eventualitu odročenia pojednávania.

Nemožno sa stotožniť s tvrdením navrhovateľa ohľadne konania „vylúčeného“ sudcu. Zákonný sudca sa vo veci necítil byť zaujatý a vo vzťahu k obsahovo zmätočnému podaniu navrhovateľa (o.i. formulujúcemu neexistujúci inštitút „generálnej námietky zaujatosti“) platí záver odvolacieho súdu (uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/3/2013 z 8.4.2013; doručené navrhovateľovi 6.5.2013). Preto nebol/nie je dôvod na rozhodovanie o nevznesenej námietke zaujatosti. Ani v posudzovanom odvolaní neuviedol odvolateľ žiadne iné/dalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať vylúčenie zákonného sudcu.

Nenáležitým je tvrdenie odvolateľa o predčasnosti meritórneho rozhodnutia z dôvodu nevyčkania na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. V súdnej veci totiž návrh na prerušenie konania podaný nebol, niet preto rozhodnutia, na právoplatnosť ktorého by bolo možné/potrebné vyčkať. Vnútorne protirečivým je odvolanie v časti, v ktorej navrhovateľ na jednej strane vytyka okresnému súdu vykonanie pojednávania, zároveň však zdôrazňuje, že bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia. Taktiež mylnou je úvaha odvolateľa o povinnosti súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril. Je totiž výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu (odhliadnuc od okolností, že v súdnej veci sa odporca vyjadril) nepochybné bez ďalšieho neznamená povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že okresný súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia rozsudku nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané i oboznámením obsahu exekučného spisu Okresného súdu Martina sp. zn. 17Er/4740/2008, ktorý dôkaz výslovne, označením povinného a spisovej značky exekútora (č.l. 2 spisu) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (č.l. 111 spisu). Z uvedeného vyplýva, že zásadný dôkaz, na základe ktorého okresný súd dospel k svojmu záveru, je exekučný spis, ktorého pripojenie a oboznámenie žiadal samotný navrhovateľ.

V rámci meritórneho posúdenia veci odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd nemôže v sporovom/ /kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených, námietok.

Z tohto aspektu je zjavné, že (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na sudy) v odvolaní absentuje akákoľvek úvaha/protiargumentácia ohľadne konkrétnych vecných dôvodov, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu.

Inými slovami, odvolateľ rezignoval na relevantnú reakciu na ktorýkoľvek z nosných dôvodov (t.j. nepreukázanie nesprávneho úradného postupu; premlčanie uplatňovaného nároku), na ktorých okresný súd založil svoje meritórne rozhodnutie. Dôsledky takéhoto postupu idú výlučne na ťarchu odvolateľa a musia nevyhnutne viesť k potvrdeniu meritórneho rozhodnutia.

Zároveň platí, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacie námietky spočívajúce v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, resp. „že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník“ nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami napadnutého rozhodnutia. Ide o zjavné pochybenia odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

Vo vzťahu k námietke, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil, odvolací súd dodáva, že táto úvaha neobsahuje žiadne konkrétne tvrdenia o porušení povinností exekučného súdu pri doručovaní poverenia. Predovšetkým však nezodpovedá tvrdeniam prezentovaným v návrhu (§ 205a O.s.p.), kde navrhovateľ skutkový základ uplatneného nároku založil na zákonnej povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní.

Nenáležitým je napokon tvrdenie navrhovateľa o neakceptovateľnosti takého postupu súdu, keď vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom, nerešpektujúcim jedinečné skutkové okolnosti. Práve navrhovateľom predložené odvolanie je totiž svojou vyššie opísanou zmätočnosťou, ako aj odôvodneniu rozsudku nekorešpondujúcim obsahom ilustráciou nenáležitého šablónovitého/typového podávania odvolaní. V protiklade s uvedeným, odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnej časti ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.